

ZAGRANICZNE SYSTEMY SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

PRAKTYCZNY PRZEWODNIK PO UZNAWALNOŚCI WYKSZTAŁCENIA

MATERIAŁ INFORMACYJNY OPRACOWANY PRZEZ
BIURO UZNAWALNOŚCI WYKSZTAŁCENIA – ENIC-NARIC POLSKA

NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

Warszawa, 2023 r.

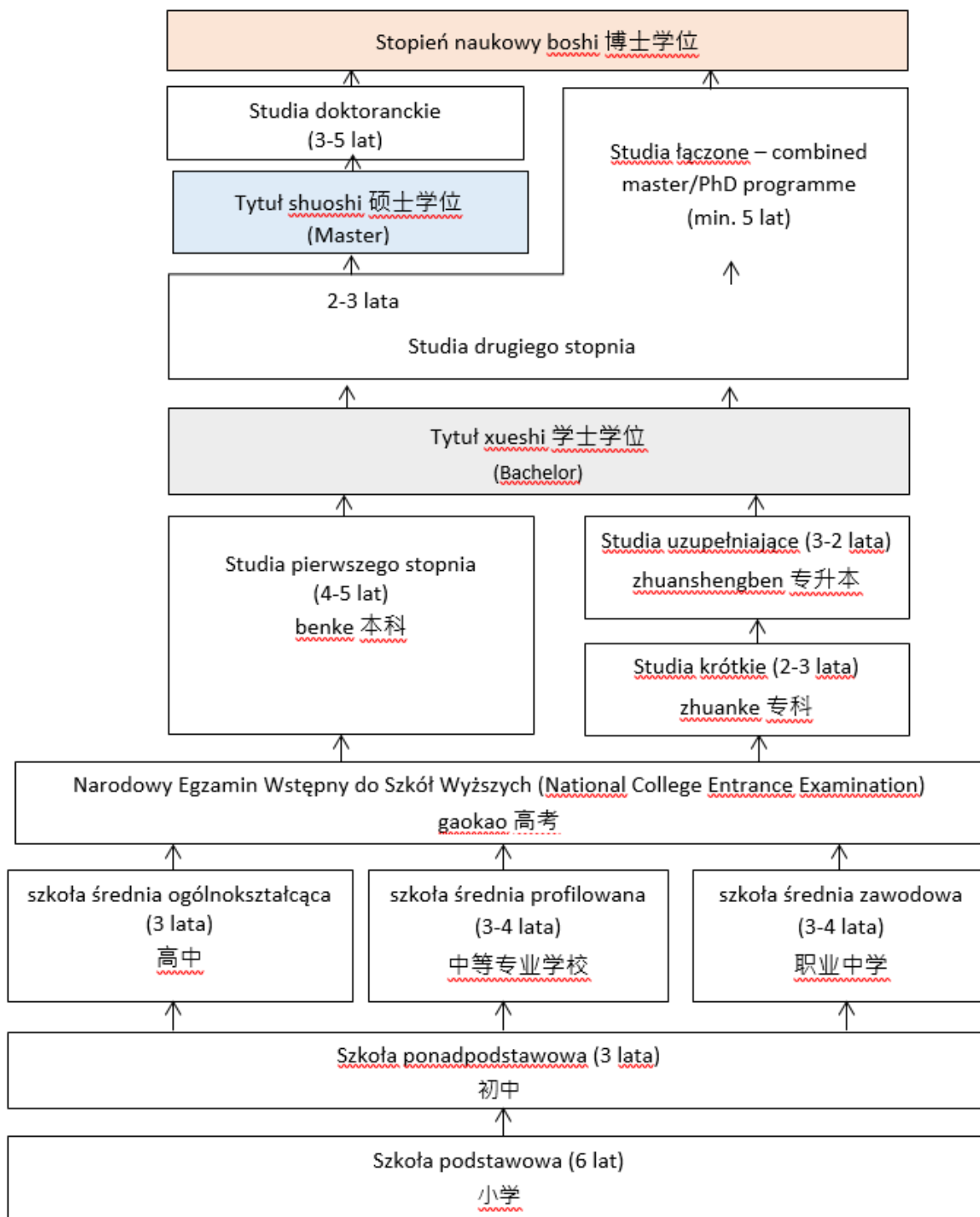
Spis treści

Schemat systemu edukacji Chin	3
Dokumenty uprawniające do ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia	4
Studia krótkie	4
Studia pierwszego stopnia i studia uzupełniające.....	4
Studia drugiego stopnia.....	5
Studia doktoranckie i studia łączone.....	6
Skala ocen.....	7
Lista uczelni	7
Tabela ewaluacyjna chińskich dyplomów	8
Wydawane dyplomy	9

Noty prawne

1. Opracowanie udostępnione jest na licencji [Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International \(CC BY-NC-ND 4.0 International\)](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).
2. Informacje zawarte w opracowaniu służą wyłącznie celom informacyjnym i edukacyjnym i nie stanowią źródła prawa, urzędowej interpretacji przepisów prawa, a także nie są oficjalnym stanowiskiem właściwych organów lub władz.

Schemat systemu edukacji Chin

Źródło: opracowanie własne

Dokumenty uprawniające do ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia

Dokumentami uprawniającymi do ubiegania się o przyjęcie na studia są:

- **gaozhong biye zhengshu (高中毕业证书)** – świadectwo ukończenia szkoły średniej,
- **świadectwo ukończenia średniej szkoły profilowanej** (*Zhongdeng zhuan ye xuexiao, 中等专业学校* – ang.: *specialized secondary school*),
- **świadectwo ukończenia średniej szkoły zawodowej** (*Zhiye zhongxue, 职业中学*).

Osoby ubiegające się o przyjęcie do szkoły wyższej w Chinach muszą przystąpić do egzaminu **gaokao, 高考** (Narodowy Egzamin Wstępny do Szkół Wyższych, ang.: *National College Entrance Examination*). Rekrutacja na studia odbywa się na podstawie wyników egzaminu *gaokao*.

Uzyskane w Chinach świadectwa uprawniające do podejmowania studiów wyższych, podlegają w Polsce uznaniu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Szczegółowe informacje dostępne są na stronie opracowanej przez Departament Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Edukacji i Nauki, właściwy w kwestii uznawalności świadectw: <https://www.gov.pl/web/edukacja/uznawanie-wykształcenia-uzyskanego-za-granica>.

Studia krótkie

Specjalistyczne, ukierunkowane zawodowo studia **zhuanke, 专科** trwają 2-3 lata w trybie dziennym lub 3-4 lata w trybie zaocznym. Absolwentom nie jest nadawany żaden tytuł – otrzymują oni wyłącznie **świadectwo ukończenia studiów (biye zhengshu, 毕业证书)**.

Osoby, które ukończyły studia *zhuanke* mogą w Chinach podjąć studia uzupełniające (*zhuan sheng ben, 专升本*) i w skróconym trybie uzyskać tytuł *xueshi xuewei (学士学位, Bachelor)*. Nie ma jednak możliwości uzyskania świadectwa ukończenia studiów *zhuanke* w wyniku ukończenia części programu studiów pierwszego stopnia (*benke, 本科*).

Świadectwo ukończenia studiów *zhuanke* nie ma swojego odpowiednika w polskim systemie edukacji i z tego względu nie podlega w naszym kraju formalnemu uznaniu. Po przyjęciu kandydata na studia wyższe pierwszego stopnia polska uczelnia może jednak zaliczyć na ich poczet zajęcia zrealizowane w trakcie trwania ww. programu kształcenia. Zaliczenie zajęć następuje na zasadach określonych w regulaminie studiów.

Studia pierwszego stopnia i studia uzupełniające

Studia pierwszego stopnia (benke, 本科) w zależności od kierunku trwają od 4 do 6 lat. Do ukończenia studiów wymagane jest przygotowanie i obrona pracy dyplomowej oraz najczęściej zdanie egzaminu z języka angielskiego.

Absolwenci otrzymują świadectwo ukończenia studiów (*biye zhengshu*, 毕业证书) oraz dyplom o nadaniu tytułu **xueshi xuewei (学士学位, Bachelor)**. Dyplom ten uprawnia w Chinach do ubiegania się o przyjęcie na studia drugiego stopnia.

W przypadku niespełnienia wszystkich wymogów programu studiów (np. braku zaliczenia egzaminu z języka obcego, braku pracy końcowej, niskiej średniej ocen) tytuł **xueshi xuewei** nie jest nadawany, zaś studenci otrzymują wyłącznie świadectwo ukończenia studiów *benke*.

Studia uzupełniające (*zhuan sheng ben*, 专升本) przeznaczone są dla absolwentów studiów *zhuanke* i umożliwiają im uzyskanie w trybie skróconym tytułu **xueshi xuewei (学士学位, Bachelor)**. Studia trwają 2 lub 3 lata po studiach *zhuanke*, których długość wynosiła odpowiednio 3 lub 2 lata.

Dyplomy nadające tytuł **xueshi xuewei** uprawniają w Chinach do kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia.

Zgodnie z art. 326 ust. 2 ww. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce uzyskany w Chinach dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia, dający w tym kraju prawo do kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia, uprawnia w Polsce do:

- kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia,
- kontynuacji kształcenia na studiach podyplomowych.

Prawo do ubiegania się o przyjęcie na studia do ubiegania się o przyjęcie na studia drugiego stopnia i studia podyplomowe na podstawie dyplomu nadającego tytuł **xueshi xuewei** wskazane jest również w art. 5 umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Chińskiej Republiki Ludowej o wzajemnym uznawaniu dyplomów ukończenia studiów i tytułów zawodowych w szkolnictwie wyższym, podpisanej w Warszawie 20 czerwca 2016 r.

Określenie polskiego odpowiednika chińskiego dyplomu nadającego tytuł **xueshi xuewei** jest możliwe w drodze nostryfikacji, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów za granicą oraz potwierdzania ukończenia studiów na określonym poziomie.

Studia drugiego stopnia

Studia drugiego stopnia trwają 2-3 lata na podbudowie dyplomu nadającego tytuł **xueshi xuewei**. Do ich ukończenia wymagane jest przygotowanie i obrona pracy dyplomowej. Absolwenci otrzymują świadectwo ukończenia studiów (*biye zhengshu*, 毕业证书) oraz dyplom o nadaniu tytułu **shuoshi xuewei (硕士学位, Master)**.

Uzyskanie tytułu **shuoshi xuewei** możliwe jest również **w ramach lifelong learning** (uczenia się przez całe życie), bez odbywania studiów drugiego stopnia. W takim przypadku kandydat musi posiadać tytuł **xueshi xuewei** i co najmniej 3-letnie doświadczenie zawodowe oraz musi przedstawić opublikowane artykuły naukowe. Następnie powinien zdać narodowy egzamin z języka obcego, egzamin z metod badawczych oraz zaliczyć egzaminy z przedmiotów kierunkowych, ustalanych przez daną uczelnię (może być zwolniony ze zdawania niektórych przedmiotów w oparciu o dotychczasową edukację, prowadzone

badania, czy doświadczenie zawodowe w danej dziedzinie), a także musi napisać pracę dyplomową (*master thesis*).

Po spełnieniu wszystkich warunków uzyskuje się dyplom o nadaniu tytułu *shuoshi xuewei* oraz transkrypt z wykazem zaliczonych egzaminów. Świadectwo ukończenia studiów drugiego stopnia nie jest wydawane, zaś na dyplomie przed numerem dokumentu umieszczana jest litera „T”.

Dyplomy nadające tytuł *shuoshi xuewei* uprawniają w Chinach do ubiegania się o przyjęcie na studia doktoranckie.

Zgodnie z art. 326 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, uzyskany w Chinach dyplom o nadaniu tytułu *shuoshi xuewei*, dający w tym kraju prawo wstępu na studia doktoranckie, uprawnia w Polsce do:

- kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia,
- kontynuacji kształcenia na studiach podyplomowych,
- ubiegania się o przyjęcie do szkoły doktorskiej lub o nadanie stopnia doktora.

Prawo do ubiegania się o przyjęcie na studia do ubiegania się o przyjęcie na studia podyplomowe oraz do szkoły doktorskiej lub nadanie stopnia doktora na podstawie dyplomu nadającego tytuł *shuoshi xuewei* wskazane jest również w art. 6 umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Chińskiej Republiki Ludowej o wzajemnym uznawaniu dyplomów ukończenia studiów i tytułów zawodowych w szkolnictwie wyższym, podpisanej w Warszawie 20 czerwca 2016 r.

Określenie polskiego odpowiednika chińskiego dyplomu *shuoshi xuewei* jest możliwe w drodze nostryfikacji, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów za granicą oraz potwierdzania ukończenia studiów na określonym poziomie.

Studia doktoranckie i studia łączone

Warunkiem wstępu na studia doktoranckie w Chinach jest dyplom o nadaniu tytułu *shuoshi xuewei*, zdanie egzaminu wstępnego oraz rekomendacja 2 naukowców (wykładowców) – specjalistów w danej dziedzinie.

Studia doktoranckie trwają od 3 do 5 lat i obejmują zaliczenie przedmiotów z zakresu nauk politycznych oraz wybranej specjalności, a także języka obcego (zwykle języka angielskiego, choć niektóre specjalizacje wymagają znajomości dwóch języków obcych). Konieczne jest też napisanie i obrona pracy doktorskiej. Po spełnieniu wszystkich warunków absolwenci otrzymują dyplom o nadaniu stopnia naukowego ***boshi xuewei*** (博士学位, PhD).

Wybitni studenci studiów drugiego stopnia mają możliwość ukończenia **połączonych studiów *shuoshi* i *boshi*** (***shuobo liandu***, 硕博连读 – ang.: ***combined master/PhD programme***). W takim przypadku studia trwają minimum 5 lat, zaś dyplom nadający tytuł *shuoshi xuewei* nie jest wydawany. Studenci nie muszą również przystępować do egzaminu wstępnego na studia doktoranckie. Po spełnieniu wszystkich wymogów programu studiów absolwenci uzyskują stopień naukowy ***boshi xuewei*** (博士学位, PhD).

Stopień naukowy *boshi xuewei* można także uzyskać bez odbywania studiów doktoranckich, z tzw. wolnej stopy. Osoby chcące skorzystać z tej ścieżki powinny posiadać dyplom o nadaniu tytułu *shuoshi xuewei* i co najmniej 5-letnie doświadczenie zawodowe, powinny również przygotować i obronić pracę doktorską oraz mieć na koncie publikację naukową.

Stwierdzenie równoważności stopnia naukowego *boshi xuewei* z jego polskim odpowiednikiem jest możliwe w drodze nostryfikacji, w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki nadanych za granicą.

Skala ocen

W szkolnictwie wyższym oraz w szkołach średnich stosowana jest skala ocen od 0 do 100 punktów. Oprócz ocen numerycznych stosowane są również oceny literowe. Najniższą oceną zaliczającą jest 60 (tj. C lub D – w zależności od zastosowanej punktacji).

Przykładowe skale ocen przedstawia poniższa tabela.

Ocena numeryczna	Ocena literowa	Wyjaśnienie
90-100	A	celujący 优
80-89	B	bardzo dobry 良
70-79	C	dobry 中
60-69	D	dostateczny 及格 lub 通过 lub 合格
0-59	F	niedostateczny 不及格 lub 不通过 lub 不合格
85-100	A	celujący 优
70-84	B	dobry 良
60-69	C	zaliczenie/dostateczny 中 lub 及格
59 i poniżej	D	niedostateczny 不及格

Lista uczelni

Listy uznanych uczelni działających w systemie szkolnictwa wyższego Chińskiej Republiki Ludowej dostępne są na stronach:

- <https://www.whed.net/home.php>
- <https://apnnic.net/country-profile/china/list-of-recognized-heis/>

Tabela ewaluacyjna chińskich dyplomów

Nazwa dyplomu/kwalifikacji	Uznanie dyplomu w celu kontynuacji kształcenia w Polsce	Uznanie w innych celach
świadcstwo ukończenia studiów zhuanke (专科)	Możliwość zaliczenia okresu studiów na poczet studiów pierwszego stopnia.	Brak odpowiednika w polskim systemie edukacji.
xueshi xuewei (学士学位, Bachelor) uzyskany w wyniku ukończenia 4-6 letnich studiów pierwszego stopnia (<i>benke, 本科</i>) albo 2-3 letnich studiów uzupełniających (<i>zhuan sheng ben, 专升本</i>)	Możliwość kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia i studiach podyplomowych.	Nostryfikacja
shuoshi xuewei (硕士学位, Master) uzyskany w wyniku ukończenia 2-3 letnich studiów drugiego stopnia albo w ramach life long learning, po zaliczeniu wszystkich egzaminów wymaganych do uzyskania tytułu	Możliwość kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia, studiach podyplomowych, w szkole doktorskiej oraz ubiegania się o nadanie stopnia doktora.	Nostryfikacja
boshi xuewei (博士学位, PhD) uzyskany w wyniku ukończenia 3-5 letnich studiów doktoranckich albo połączonych studiów <i>shuoshi</i> i <i>boshi (shuobo liandu, 硕博连读)</i> albo z wolnej stopy, po spełnieniu wszystkich wymagań do uzyskania stopnia	Nostryfikacja	Nostryfikacja

Wydawane dyplomy

Do 2016 r. wydawane w Chinach dyplomy miały wzór państwowy, zawierający godło Chińskiej Republiki Ludowej. Od 1 stycznia 2016 r. uczelnie wydają dyplomy o własnym wzorze.

Dyplomy są wydawane w języku chińskim, dodatkowo można uzyskać dyplom w języku angielskim. Transkrypty wydawane są w języku chińskim lub angielskim.